ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Δ/ΝΣΗ.: ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ.: 2
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 8
Τ.Κ..: 16610 ΤΡΑΧΩΝΕΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.: Σ. ΚΙΑΜΟΣ – Ε. ΚΑΛΛΙΑΝΟΥ
Δ. ΚΑΤΣΙΚΗ
ΤΗΛ.: 210.99.89.064 – 210.99.89.066
210.99.89.053

Χ.Δ.:
ΒΑΘΜ. ΑΣΦ.: Ημερομηνία : 17/05/2012
ΒΑΘΜ. ΠΡΟΤ.: ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
Αρ. Πρωτ. : Β116973
ΑΡ. ΠΡΩΤ.:

ΠΡΟΣ :ΟΑΕΔ - ΠΕΡΙ/ΚΕΣ Δ/ΝΣΕΙΣ
Τ. Υ - ΚΠΑ 2 -
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΟΑΕΔ

ΘΕΜΑ: Η αποχή λόγω κυήσεως και λοχείας ως κώλυμα εργασίας

Με αφορμή ερωτήματα Υπηρεσιών και ύστερα από το με αριθμ. 5731.229/10-4-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Όρων Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με την καταβολή συμπληρωματικών παροχών μητρότητας σε ασφαλισμένες που κατά την διάρκεια της κυοφορίας λοχείας τους αλλάζει το εργασιακό έτος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως είναι γνωστό κατά τη διάρκεια της άδειας τοκετού και λοχείας, η εργαζόμενη δικαιούται να λάβει αποδοχές από: α) τον εργοδότη της ανάλογα με την προϋπηρεσία της, β) τον ασφαλιστικό της φορέα και γ) από τον ΟΑΕΔ, εφόσον συντρέχουν οι τεθείσες από τους φορείς αυτούς προϋποθέσεις.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην υποχρέωση του εργοδότη για καταβολή αποδοχών κατά το εν λόγω διάστημα σας πληροφορούμε τα εξής :

1. Το άρθρο 657 του Αστικού Κώδικα (Π.Δ. 456/84 ΦΕΚ 164/Α/84) ορίζει τα εξής: «Ο εργαζόμενος διατηρεί την αξίωσή του για το μισθό, αν ύστερα από δεκαήμερη τουλάχιστον παροχή εργασίας εμποδίζεται να εργαστεί από σπουδαίο λόγο που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Ο εργοδότης έχει δικαίωμα να αφαιρέσει από το μισθό τα ποσά που εξαιτίας του εμποδίου καταβλήθηκαν στον εργαζόμενο από ασφάλιση υποχρεωτική από το Νόμο».

2. Το άρθρο 658 του ως άνω κώδικα διαλαμβάνει τα ακόλουθα: «Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο διατηρείται, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, η αξίωση για το μισθό σε περίπτωση εμποδίου, δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα, αν το εμπόδιο εμφανίστηκε ένα τουλάχιστον έτος μετά την έναρξη της σύμβασης και το μισό μήνα σε κάθε άλλη περίπτωση. Η αξίωση για το διάστημα αυτό υπάρχει και αν ακόμη ο εργοδότης κατάγγειλε τη μίσθωση, επειδή το εμπόδιο του παρείχε το δικαίωμα αυτό».

3. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι για να διατηρηθεί η αξίωση του εργαζομένου για το μισθό, μολονότι δεν παρέχει εργασία, πρέπει το κώλυμα (εμπόδιο) για παροχή εργασίας να οφείλεται σε σπουδαίο λόγο, ήτοι σε λόγο που κατά την καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη, καθιστά δικαιολογημένη τη μη παροχή εργασίας.

Η άδεια κύησης και λοχείας αποτελεί σπουδαίο λόγο αποχής μισθωτού από την εργασία της κατά την έννοια των άρθρων 657 και 658 Α.Κ.. Έχει κριθεί δε από τα δικαστήρια ότι η ασθένεια του εργαζομένου θεωρείται σπουδαίος λόγος αποχής αυτού

εκ της εργασίας του (Α.Π. 308/59 – Π.Κ. 15/61 – Α.Π. 385/64 – Εφ. Πειραιώς 917/96 κλπ.).

4. Ως έτος κατά την αληθή έννοια του άρθρου 658 του Α.Κ. νοείται το εργασιακό έτος -εκείνο δηλαδή για τον υπολογισμό του οποίου λαμβάνεται ως αφετηρία μεν το χρονικό σημείο ενάρξεως της συμβάσεως, ως λήξη δε η αντίστοιχη ημερομηνία του επομένου έτους- και όχι το ημερολογιακό.

Εννοείται ότι η καταβολή των ανωτέρω αποδοχών θα γίνει σε συνδυασμό προς το άρθρο 5 του Α.Ν. 178/67, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης για τις τρεις (3) πρώτες ημέρες του κωλύματος υποχρεούται στην καταβολή του μισού ημερομισθίου ή του αναλογούντος μισθού. Από δε τις αποδοχές του υπολοίπου διαστήματος ο εργοδότης δικαιούται να αφαιρέσει τα ποσά που εξαιτίας του κωλύματος καταβλήθηκαν στο μισθωτό από το ΙΚΑ (άρθρο 657 παρ. 2 Α.Κ.).

5. Έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία των δικαστηρίων ότι, εάν ο μισθωτός, μετά το πρώτο έτος της εργασίας του, εμποδίζεται να εργασθεί ένεκα σπουδαίου λόγου μη οφειλομένου σε υπαιτιότητά του, διατηρεί την αξίωσή του για το μισθό ενός το πολύ μηνός για το ίδιο ανυπαίτιο κώλυμα, έστω και αν το κώλυμα αυτό παρατείνεται επί χρόνο μεγαλύτερο του μηνός και αδιαφόρως αν κατά τη διάρκεια της αποχής του από την εργασία λόγω του κωλύματος συμπληρώνεται και νέο εργασιακό έτος (Α.Π. 1012/72 – Α.Π. 2041/84 – Καρακατσάνης Εργ. Δικ. 1976 σελ. 189 – Γεωργιάδης – Σταθόπουλος : Ειδ. Ενοχικό, άρθρ. 657 – 658, αριθμ. 15 – Χριστοφοράτος : Διαμόρφωση αποδοχών σελ. 68).

6. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά την κρατούσα στη νομολογία άποψη, το κάθε εμπόδιο (ανυπαίτιο κώλυμα) πρέπει να αντιμετωπίζεται ενιαία, ανεξάρτητα αν αυτό παρατείνεται πέραν του μηνός ή συνεχίζεται και στο επόμενο εργασιακό έτος. Κατ' επέκταση, εάν κατά την αλλαγή του εργασιακού έτους αλλάξει το κώλυμα παροχής εργασίας -δηλαδή εάν εμφανιστεί νέο, υποχρεωτικό και διάφορο του προηγούμενου εμπόδιο για εργασία - ο μισθωτός δικαιούται εκ νέου τις αποδοχές ενός μηνός το πολύ, βάσει των άρθρων 657 – 658 του Αστικού Κώδικα. Η αποχή της μισθωτής από την εργασία της, λόγω κυήσεως και λοχείας, αντιμετωπίζεται ως αυτοτελής, υποχρεωτικός και διάφορος από την ασθένεια λόγος αποχής από την εργασία. Επίσης, διαφορετικά κωλύματα είναι, η άδεια μητρότητας (κύησης-λοχείας) και η ασθένεια, ακόμα και στην περίπτωση που η τελευταία οφείλεται στην εγκυμοσύνη (ΔΕΝ 1547, σ.σ. 1308-1310).

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, αναφορικά με το θέμα της αμοιβής εργαζόμενης από τον εργοδότη, σας γνωρίζουμε ότι η άδεια ασθένειας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και η άδεια μητρότητας αποτελούν διαφορετικά ανυπαίτια κωλύματα παροχής της εργασίας της προς αυτόν και αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 657 και 658 του Α.Κ. με βάση το εργασιακό έτος. Η υποχρέωση του εργοδότη δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει την καταβολή αποδοχών ενός μήνα, για κάθε εργασιακό έτος, ανεξαρτήτως του αριθμού των κωλυμάτων που ανακύπτουν, ενώ για την εκ νέου καταβολή αποδοχών, ισχύει ότι θα πρέπει να συντρέχει η αλλαγή του εργασιακού έτους με την αλλαγή του κωλύματος.

Ύστερα από τα παραπάνω το με αριθμ. 119986/6-12-1988 γενικό έγγραφό μας, παύει να ισχύει.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
Δ/ΝΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ

ΜΑΥΡΑΚΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Λ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
1) ΓΡΑΦ. Α΄ ΓΕΝ. Δ/ΝΤΗ
2) Δ/ΝΣΗ Α6
3) Δ/ΝΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ